

A Régiók Európai Bizottsága véleménye a következőkről: Az egészség a városokban mint közjó

(2017/C 306/08)

Előadó: Roberto Pella (IT/EPP), Valdeno polgármestere**POLITIKAI AJÁNLÁSOK**

A RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA (RB)

Általános megjegyzések

1. egyetért azzal, hogy az egészség fogalma a társadalom jólétének nélkülözhetetlen eleme, amely az Egészségügyi Világszervezet (WHO) meghatározása szerint nem egyszerűen a fizikai fennmaradásra vagy a betegségek hiányára vonatkozik, hanem magában foglalja a pszichológiai szempontokat, a természeti, környezeti, éghajlati és lakhatási feltételeket, a munkát, a gazdasági, társadalmi és kulturális életet;
2. hangsúlyozza, hogy a városok az urbanizáció miatt fontos szerepet játszanak az egészség fejlesztése terén, mivel a világ lakosságának 70 %-a városokban él;
3. megismétli, hogy az uniós intézkedések, finanszírozási rendszerek és prioritások gyakran a nagyvárosokra irányulnak, és több figyelmet kellene fordítani a kis- és közepes méretű, 5 000–100 000 lakosú városok fontos halmozott hatására, valamint lehetőségeik tárházára a lakosság egészségi állapotának javítására irányuló szabályok kidolgozására és végrehajtására vonatkozóan. Ilyen városokban él ugyanis az uniós népesség több mint fele ⁽¹⁾;
4. kiemeli, hogy az „egészséges város” kifejezés – a WHO meghatározása szerint – olyan közösséget jelent, amely tudatában van az egészség mint közjó fontosságának, valamint képes ösztönözni és végrehajtani a jóléti segítségnyújtás jelenlegi formáinak védelmére és javítására szolgáló egyértelmű politikákat, csakúgy mint a megelőzést szolgáló politikákat, melyek révén növeli az ellenálló képességet és az egészségben eltöltött várható élettartamot, illetve csökkenti a fogyatékoság kockázatát, előmozdítva egyúttal a fenntartható fejlesztési célokat is;
5. megjegyzi, hogy bár az uniós városfejlesztési menetrend végrehajtását célzó 2016-os Amszterdami Paktum által elindított 12 partnerség közül több is kapcsolódik az egészséghez, egyelőre még nem szenteltek külön tematikus partnerséget az egészség kérdésének; sajnálja továbbá, hogy az uniós városfejlesztési menetrend nem írja elő a különböző igazgatási szervek közötti horizontális együttműködést az egészségügyi hatások értékelésének korai szakaszában. Ennélfogva az egészség, az egészséghatás-értékelés és az egészségfejlesztés fogalom meghatározásának beépítését sürgeti az uniós városfejlesztési menetrendbe, kiemelve annak egészségre gyakorolt hatását;
6. megjegyzi, hogy a közegészségügy nemzeti hatáskörbe tartozik, és az EU szerepe mindenekelőtt abban áll, hogy kiegészítse a tagállami szakpolitikákat oly módon, hogy a kormányoknak segít a közös célok és a méretgazdaságosság elérésében;
7. szükségesnek tartja, hogy megvizsgálják és elemezzék az egészséget meghatározó tényezőket, különös tekintettel a városban élők egészségére, illetve értékeljék a várható élettartam növekedéséből fakadó lehetőségeket és kihívásokat;
8. szükségesnek tartja a jóléti mechanizmusok felülvizsgálatát a különböző népességcsoportok eltérő szükségleteire és körülményeire vonatkozó adatok alapján, amelyek az idősebb korosztályok bővülését mutatják, párhuzamosan a várható élettartam és az egyes társadalmi csoportok közötti egyenlőtlenségek növekedésével, valamint a migrációval, amely a szociális és egészségügyi szolgáltatások szempontjából további kihívásokat jelent;
9. a helyi és a regionális önkormányzatokat egy olyan többszintű méltányossági és együttműködésen alapuló irányítási hálózat kezeseinek tartja, amelynek keretében intézmények, vállalkozások, civil társadalmi szervezetek és polgárok mind hozzájárulhatnak egy kollektív, méltányos és harmonikus városfejlesztési projekt meghatározásához;

⁽¹⁾ CDR 7987/2013.

10. megállapítja, hogy lehetőség van arra, hogy hatékony eszközöket javasoljanak és alkalmazzanak az „Egészség a városokban” mint közös megvalósításához a következő kiemelt politikai cselekvési területeken:

- várostervezés,
- mobilitás és közlekedés,
- környezet és egészséges táplálkozás,
- sport, testmozgás és oktatás,
- kormányzás;

Várostervezés

11. sürgeti az egészség szempontjának és fogalom meghatározásának beépítését az uniós városfejlesztési menetrendbe, megkezdve ezáltal egy olyan új, közös tervezési kultúra kialakítását, amely hozzájárulhat ahhoz, hogy a területrendezés keretében fejlesszék az egészséget, és az egészségre kedvező környezetet teremtsenek;

12. arra invitálja a helyi önkormányzatokat, hogy használják ki az „Innovatív városfejlesztési tevékenységek” kezdeményezést, melyet az Európai Bizottság indított útjára és látott el egy összesen 372 millió eurós ERFA-kerettel a 2014–2020-as időszakra. A kezdeményezés (amely egyébként a kiemelt területek között nem említi külön az „egészség” kérdését) azért indult, hogy forrásokat biztosítson a városi területek számára a városi problémák új és ki nem próbált megoldási lehetőségeinek tesztelésére, illetve olyan innovatív tevékenységek figyelembevételére, melyek a városokra jellemző egészségügyi kihívások közül is kezelni tudnak néhányat;

13. ösztönzi olyan intézkedések végrehajtását, melyek a szegény vagy hátrányos helyzetű kerületek szociális-egészségügyi integrációját, valamint szociális, gazdasági és környezeti körülményeik javítását célozzák;

14. felhívja a figyelmet a leggyengébb csoportok – különösen az anyák és gyermekek –, illetve az egészségi állapotuk – mentális egészségi problémák, betegség és fogyatékoság – miatt kockázatoknak kitett csoportok jólétének védelmére, amelynek prioritást kell élveznie a társadalmi kohézió szempontjából a társadalmi-gazdasági különbségek és a növekvő egyenlőtlenség ellen a városokban folyó küzdelemben. Az egészségügyi és társadalmi mutatók (mint a halandóság, a fogyatékoság, a szubjektív egészség) közötti korreláció mutatja azt, hogy ezek az egyenlőtlenségek viszonylagos különbségként jelennek meg (Gini-együttható), azaz a társadalmi ranglétra minden fokának az eggyel magasabb fok egészségi szintjénél rosszabb és az eggyel alacsonyabb fokra jellemzőnél jobb egészségi szint felel meg; mindez azt sugallja, hogy ahhoz, hogy az egyenlőtlenségek felszámolására irányuló politikák válasza jelentős egészségügyi eredményekhez vezessenek, nem szabad megelégedni az olyan szelektív megközelítésekkel, amelyek a nagy kockázatnak kitett személyekre összpontosítanak, hanem az egyenlőtlenséget minden szinten csökkenteni kell;

15. elengedhetetlennek tartja azon politikák fejlesztését, amelyek biztosítják a minőségi, egészséges és aktív időszedést mind a fizikai, mind a mentális és társadalmi/kapcsolati jóllét szempontjából, elősegítve a részvételt a városban kínált szabadidős tevékenységekben és a generációk közötti programokban, többek között a magány és az elszigeteltség leküzdése céljából;

16. hangsúlyozza, hogy a társadalmi befogadás egyik prioritásként szükség van az egészségfejlesztési stratégiák, valamint a migránsokra vonatkozó szociális és egészségügyi megelőzési és integrációs politikák megerősítésére, többek között a városokban működő kulturális közvetítők segítségével (például RE-HEALTH⁽²⁾), valamint arra, hogy külön figyelmet fordítsanak a traumatikus élmények áldozataira, elsősorban a gyerekekre;

17. szorgalmazza annak vizsgálatát, hogy milyen potenciális előnyökkel és költségekkel járna, ha a fontosabb nagyvárosokban létrehoznának egy összehangolt európai fogalom meghatározások és módszerek alapján működő *megfigyelőközpontot* az egészséget meghatározó tényezők vizsgálatára, vagyis egy olyan információs központot (*HiAP focal point*), amely lehetővé tenné a helyi és regionális önkormányzatok számára, hogy hozzáférjenek ehhez a témához kapcsolódó bevált gyakorlatokhoz, esettanulmányokhoz, jelentésekhez, finanszírozási lehetőségekhez stb.;

18. javasolja, hogy azok a városok, amelyek még nem rendelkeznek ilyen szolgáltatással, vizsgálják meg, milyen potenciális előnyökkel és költségekkel járna egy „egészséges városért felelős vezető” kinevezése, aki feldolgozná a város által megfogalmazott igényeket, és a helyi önkormányzatokkal együttműködve irányítaná az azokra vonatkozó fejlesztési folyamatot, koordinálná a politikákat, és biztosítaná azok végrehajtását;

⁽²⁾ A Nemzetközi Migrációs Szervezettel együttműködésben – <http://re-health.eea.iom.int/>

19. úgy véli, hogy a megfelelő területfejlesztésnek a lakosság jó egészségének előmozdítása érdekében nemcsak zöldterületeket, hanem a városok és a régiók ökoszisztémájának általános értékelését is biztosítani kell;

Mobilitás és közlekedés

20. hangsúlyozza a városi tömegközlekedés, az aktív közlekedés és a városi mobilitás fenntarthatóságán és a városlakók egészségén alapuló tervezésére vonatkozó helyi politikák kidolgozásának fontosságát. Ezzel összefüggésben felhívja a figyelmet az átdolgozott Horizont 2020 munkaprogramra (2016–2017), melynek célja az „Intelligens, környezetkímélő és integrált közlekedés” (és melynek költségvetése a 2014–2020-as időszakra meghaladja a 6,3 milliárd eurót), ezen belül pedig különösen a „Városi mobilitás” fejezetre. Ajánlja a döntéshozóknak, hogy tárják fel, milyen lehetőségeket kínál a program a helyi mobilitási projekteikre irányuló beruházásokhoz;

21. ismételten támogatásról biztosítja a fenntartható városi mobilitási tervezést, és ösztönzi, hogy a közlekedési és területrendezési/területhasználati politikákat a fenntartható mobilitás hierarchiájának megfelelően alakítsák ki, amely egyfelől elsőbbséget biztosít azoknak az ösztönzőknek és intézkedéseknek, amelyek célja biztonságosabbá és vonzóbbá tenni az aktív, gyalogos vagy kerékpáros közlekedést, másfelől a multimodális tömegközlekedést is előmozdítja. Kéri, hogy az RB kapjon helyet a fenntartható városi mobilitási tervekkel foglalkozó európai platform koordinációs csoportjában;

22. egy olyan európai szakpolitika támogatására biztatja a helyi és regionális önkormányzatokat, amely ösztönzi az elektromos magán- és tömegközlekedési eszközök használatát, ezáltal pedig fokozatosan csökkenti a fosszilis üzemanyagok használatát, és ösztönzi a tiszta üzemanyagok alkalmazását;

23. hangsúlyozza, hogy egészséges városok csak úgy teremthetők, ha a városok fenntarthatóak. Kiemeli, hogy az életminőség és a globális környezeti feltételek a városi környezet állapotától függenek, ezért a jövőben a városfejlesztés előfeltétele lesz a holisztikus és fenntartható megközelítés⁽³⁾;

24. új, átfogó közlekedési politikákat sürget annak érdekében, hogy minden város megfeleljen a városi környezet és szolgáltatások akadálymentesítésére és a fogyatékosokkal élők általi hozzáférhetőségére vonatkozó legmagasabb szintű szabványoknak;

25. javasolja, hogy irányozzanak elő olyan tudatosságnövelő tevékenységeket, amelyek célja a polgárokat a gazdasági, környezeti tekintetben és saját egészségük szempontjából hatékonyabb városi mobilitási megoldások használatára ösztönözni;

26. arra kéri az Európai Bizottságot, hogy a közlekedési ágazatban megvalósított uniós zöld közbeszerzések kritériumainak felülvizsgálata során sorolja ide a fenntartható eszközök használatát is, vagy segítse elő innovatív technológiák fejlesztését a közlekedési szektorban, illetve ezek elterjesztését a tagállamokban;

27. örömmel üdvözli a bevált gyakorlatokat, ilyen például az EURÓPAI MOBILITÁSI HÉT, a 2002-ben indított és időközben meghonosodott kampány, amelyben 2016-ban minden eddiginél több (2427) város vett részt és szervezett – mint minden évben – figyelemfelkeltő tevékenységeket szeptember 16. és 22. között; az Unió által finanszírozott PASTA projekt⁽⁴⁾ (Physical Activity Through Sustainable Transport Approaches – tesztmozgás fenntartható közlekedési megközelítések révén), amely egy, az egészség és a városi mobilitás közötti kapcsolatot egyértelműen elismerő aktív program; valamint az ingázóknak nyújtott szolgáltatások fejlesztésére irányuló köz-magán társulások;

28. rámutat arra, hogy jogilag a helyi és regionális önkormányzatok hatáskörébe tartozik a védett területek kijelölése, az uniós Natura 2000 hálózatok támogatása, illetve a biológiai sokféleséggel kapcsolatos kérdések beépítése a város- és területrendezésbe. Felhívja a figyelmet azokra az egyre meggyőzőbb tudományos kutatási eredményekre, melyek szerint a természet szerepet játszhat az egészségügyi és társadalmi problémák kezelésében. Gondolhatunk itt például az éghajlatváltozás hatásainak mérséklésére, a tesztmozgás és a társadalmi befogadás ösztönzésére vagy a stressz csökkentésére;

⁽³⁾ COR/07987/2013.

⁽⁴⁾ <http://pastaproject.eu/home/>

Környezet, lakhatás és egészséges táplálkozás

29. üdvözi, hogy az Európai Bizottság 2016. december 7-én egy a madárvédelmi és az élőhelyvédelmi irányelv jobb végrehajtását szolgáló cselekvési terv kidolgozása mellett döntött, és elismerte az integrált városirányítás és -tervezés fontosságát a városokon belüli biológiai sokféleség megőrzésével kapcsolatos célkitűzések elérése érdekében ⁽⁵⁾;
30. megismétli arra irányuló kérését és kötelezettségvállalását, hogy növeljék a LIFE program „Természet és biodiverzitás” tematikus területének 2020 utáni költségvetését, amelynek célja „zöld” városi infrastruktúra és megoldások fejlesztése, amelyek az éghajlatváltozás, valamint az Unió 2020 és 2030 közötti menetrendje, a Párizsi Megállapodás, az ENSZ, a FAO és a fenntartható fejlesztési célok által meghatározott éghajlati és energiaügyi célkitűzések fényében elismerten alapvető jelentőséggel bírnak; ennek kapcsán kéri, hogy erőteljesebben támogassák a 2020 és 2027 közötti időszakra szóló nyolcadik környezetvédelmi program kapcsán az európai városi környezet éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodására vonatkozó helyi és regionális szintű intézkedéseket ⁽⁶⁾;
31. szorgalmazza, hogy a városban élők egészsége megőrzésének érdekében intézkedésekkel reagáljanak a környezeti és éghajlati tényezőkre. Vizsgálatok azt mutatják, hogy a városi környezet hatással van az olyan betegségek gyakoriságára, mint a szív- és érrendszeri, valamint légúti megbetegedések, sőt az elhízás és a 2-es típusú cukorbetegség. Ezért az RB kéri, hogy készítsenek költség-haszon elemzéseket a városban élők jólétét és egészségi állapotát befolyásoló és meghatározó légszennyezés és zaj mellett a mozgáshiányra vonatkozóan, a tudatosság növelése és a gazdaságilag leghatékonyabb közpolitika kiválasztása céljából ⁽⁷⁾;
32. ösztönzi azokat a kezdeményezéseket, melyek elősegítik a helyi és regionális önkormányzatok, illetve az egészségügyi és természetvédelmi ágazatok együttműködését a polgárok egészségének és közérzetének javítása érdekében. Gondolhatunk itt például arra, hogy összekötik a polgárokat a természettel, lehetővé teszik számukra, hogy rendszeresen ellátogassanak a környékükön található természeti területekre, népszerűsítik a rendszeres természetjárást, és a természeti területeket más egészségügyi kezelések mellett terápiás célokra használják;
33. határozottan üdvözi az olyan bevált gyakorlatokat, mint az Európa Zöld Fővárosa díj és a kialakulóban lévő Európai Szolidaritási Testület, amely az európai fiataloknak lehetőséget fog adni arra, hogy önkéntes tevékenységek révén közvetlenül segítsék a Natura 2000 területek irányítását, így közel viszi őket a természethez, növeli környezet tudatosságukat, és megismerteti velük a természetnek és a biológiai sokféleségnek köszönhető egészségügyi előnyöket;
34. kéri, hogy fordítsanak figyelmet a lakhatással kapcsolatos egészségügyi szempontokra és a lakhatási körülményekre, valamint a középületek, például iskolák, óvodák egészséges és biztonságos építésére és fenntartására többek között a benti levegőminőséggel kapcsolatos kérdésekben;
35. ajánlja, hogy fordítsanak kiemelt figyelmet az egészséges táplálkozás elterjesztésének fontosságára olyan iránymutatások révén, amelyek figyelembe veszik a lakosok eltérő körülményeit és a különböző célcsoportokat (megfelelő iskolai menük, vállalati menük, szociális intézményi menük). Ezzel összefüggésben üdvözi az egészséges iskolát szolgáló ételkészítés-közbeszerzésről szóló technikai jelentés közzétételét, és ajánlja, hogy minden olyan helyi és regionális önkormányzat, amely az iskolákban vagy az iskolák számára ételmiszert és ételmiszerral kapcsolatos szolgáltatásokat vásárol, használja fel ezt az alátámasztó dokumentumot arra, hogy az egészségügyi és táplálkozási szempontokat jobban beépítse az ételkészítés-közbeszerzési dokumentációkba;
36. javasolja olyan politikák előmozdítását, amelyek a környezettel szembeni felelősségteljes magatartást jutalmaznak a termelői ágazatokban, a termelők vagy a termékek számára, ideértve a hulladékgazdálkodási ágazatot is;
37. javasolja, hogy kiemelten foglalkozzanak a táplálkozási zavarok és a túlzott alkoholfogyasztás, a dohányzás és egyéb függőségek megelőzésével, és konkrét megoldásokat javasoljanak helyi és regionális szinten az innovatív és minőségi kutatás ösztönzése, a bizonyítékok megosztása, valamint a szabályozási intézkedések értékelése révén, valamint alakítsanak ki a közterületekre vonatkozó politikákat az ellenőrzés és a megelőzés érdekében;

⁽⁵⁾ http://europa.eu/rapid/press-release_MEX-16-4308_en.htm: „A cselekvési terv egy sor konkrét intézkedéssel biztosítja, hogy a polgármesterek és egyéb helyi hatóságok rendszeres megbeszéléseket tartsanak a megvalósítással kapcsolatos nehézségek felmérése és annak érdekében, hogy segítséget nyújtsanak a tagállamoknak a szükséges korrekciós intézkedés meghozatalához, valamint a tagállamokkal és érintett felekkel partnerségben megfelelő útmutatást nyújt a regionális szereplőknek a megvalósításhoz, csökkentve ezáltal a szükségtelen terheket és vitákat, továbbá ösztönözve a biológiai sokféleségbe való helyi és regionális befektetéseket. A Régiók Bizottsága pedig aktívan részt vehet majd a mai irányadó vitát követő megbeszélésekben.”

⁽⁶⁾ A LIFE program féldős értékelése (lásd: COR-2016-04126).

⁽⁷⁾ Az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodásra irányuló új uniós stratégia felé – integrált megközelítés (lásd: COR-2016-02430).

Sport, testmozgás és oktatás

38. megismétli, hogy a testmozgás a nem fertőző betegségek megelőzésének, az elhízás leküzdésének és az egészséges életmód fenntartásának egyik leghatékonyabb módja. Mivel egyre több a bizonyíték a testgyakorlás, a mentális egészség és a kognitív folyamatok közötti pozitív kölcsönhatásra is, arra kéri a helyi és regionális önkormányzatokat, hogy – az inspiráció, a példamutatás és a tanulás érdekében – gyűjtsék össze és osszák meg bevált gyakorlataikat;

39. javasolja az Európai Bizottságnak, hogy erősítse meg a települések és a régiók szerepét az egészségvédő testmozgásra vonatkozó olyan, jobb politikák kialakításában, amelyek lehetővé teszik a testmozgás kultúrájának ösztönzését az egyén életének minden területén, az iskolától a munkahelyen át a szabadidőig és a közlekedésig, és az egészséges életmód előmozdítására irányuló kezdeményezések elfogadását, megfelelő ezáltal a Parlament és a Tanács erre vonatkozó közelmúltbeli felhívásainak;

40. ismételt felhívja a figyelmet arra, hogy támogatni kell az egészséggel kapcsolatos képzést és kapacitásépítést az oktatási intézményekben, mivel az iskolai keretek között zajló egészségre nevelés hatékonyan bizonyult a fiatalok egészségét veszélyeztető magatartások gyakoriságának csökkentésében;

41. támogatja az egészségvédő testmozgás ágazatközi előmozdításáról szóló tanácsi ajánlások végrehajtásáról szóló, az Európai Bizottság által 2016 decemberében elfogadott és közzétett első jelentés⁽⁸⁾ tartalmát, és ajánlja, hogy az Európai Bizottság célként tűzze ki a mozgáshiányból fakadó, a 28 uniós tagállamban évente több mint 80 milliárd euróra tehető költségek⁽⁹⁾ csökkentését a mozgásszegény életmód megelőzésének és a testmozgásnak a fokozottabb ösztönzése, valamint a felügyelet céljára szolgáló mutatók kidolgozásának helyi, regionális és uniós szinten történő támogatása révén;

42. örömmel üdvözli és bátorítja az olyan helyi szinten bevált gyakorlatok megosztását, mint a kellőképpen biztonságos gyalogos és kerékpárutak számának növeléséhez szükséges feltételek megteremtése a futás, gyaloglás, illetve a városi mobilitás céljaira, a „szabadtéri edzőteremként” kialakított zöld közterületek használata, a mindenkit bevonó iskolai testnevelés óraszámának emelése és minőségének javítása, az iskolai sportinfrastrukturák használata a lakosság más csoportjai által tanítási időn kívül, és támogatja az olyan kezdeményezéseket, mint az Európai Sportfővárosok és Sportvárosok díja, amelyet az Európai Sportfővárosok Szövetsége (ACES) ítél oda minden évben; az európai sporthét, amely 2017-ben a „Sport és egészség” címet viseli, az Erasmus+Sport program, valamint az egészségvédő testmozgás (Health-Enhancing Physical Activity – HEPA) hatékonyabb előmozdítása;

43. elismeri, hogy a pénzügyi és gazdasági válság a – többek közt az öregedő népesség folytán kialakuló – fokozott ellátási igényekkel együtt súlyos hatást gyakorolt az állami egészségügyi rendszereknek arra a képességére, hogy megfelelő szolgáltatásokat tudjanak nyújtani; emlékeztet arra, hogy az ikt-k eredményes eszközt jelenthetnek a költséghatékony, magas színvonalú egészségügyi ellátás fenntartásához, mivel a városi és a vidéki területeken egyaránt minden korosztály számára lehetőséget adnak arra, hogy jobban kézbe vegyék egészségük és életminőségük alakulását;

Kormányzás

44. javasolja, hogy az Európai Bizottsággal együtt vizsgálják meg, milyen konkrét eszközökkel lehet arra ösztönözni a regionális és helyi önkormányzatokat, hogy részt vegyenek a városhálózatok – például az Intelligens városok vagy a Polgármesterek Szövetsége –, illetve a WHO által támogatott egészségmegőrzési és egészség-népszerűsítő hálózatok (WHO Healthy Cities Network, WHO Healthy Ageing Task Force, WHO Age-Friendly Cities Project, WHO Regions for Health Network, Schools for Health in Europe Network stb.) tevékenységében az Erőforrás-hatékony Európa⁽¹⁰⁾ kiemelt kezdeményezés szempontjából alapvető alkalmazási területeken, amilyen például a biológiai sokféleség és a földhasználat, a hulladék- és vízgazdálkodás vagy a légszennyezés;

45. javasolja, hogy nyújtsanak több támogatást a polgárok tájékoztatására és elsődleges betegségmegelőzési programokba való bevonására irányuló helyi kezdeményezésekhez, különös tekintettel a civilizációs betegségekre, a krónikus betegségekre, valamint fertőző és nem fertőző betegségekre, hiszen manapság ezek jelentik a legfőbb veszélyt az egészségre és az emberi fejlődésre. Sürgéti a tudományosan tesztelt másodlagos megelőzési programok támogatását a polgároknak szóló intézményi részvételi és oktatási tevékenységeken keresztül;

⁽⁸⁾ eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?qid=1483950644221&uri=CELEX:52016DC0768

⁽⁹⁾ Az ISCA/CEBR tanulmánya (2015), *Narrative review: the state of physical activity in Europe* [Átfogó beszámoló a testmozgás helyzetéről Európában], 37. o. PASS Project fr.calameo.com/read/000761585fb41d432c387.

⁽¹⁰⁾ CdR140/2011.

46. sürgeti egy erős szövetség kialakítását a települések, egyetemek, egészségügyi intézmények, kutatóközpontok, vállalkozások, szakemberek, önkéntes és közösségi szervezetek részvételével a célból, hogy a városok szintjén tanulmányozzák és nyomon kövessék a polgárok egészségét meghatározó tényezőket, hogy ezáltal kialakulhasson egy hatékonyabb és válaszképes többszintű kormányzás az egészségüggyel foglalkozó politika fejlesztésének szolgálatában;

47. hangsúlyozza, hogy valamennyi kormányzati szint és a polgárok közös felelőssége, hogy nagymértékben hozzájáruljanak a fertőző betegségek hatásainak csökkentéséhez azáltal, hogy elősegítik és ösztönzik az oltási terveket, a betegségmegelőzést és a helyes életmódot, és tanulmányozzák, hogy mely városi környezetek a legalkalmasabbak arra, hogy a polgárokat tájékoztassák és motiválják (gyógyászati intézményekben, munkahelyeken, szabadidő- és sportlétesítményekben, valamint virtuális terekben, például a hatóságok vonatkozó internetes oldalain);

48. felhívja a figyelmet arra, hogy a körforgásos gazdaság egészségügyi hatásainak felmérése egyelőre erősen hiányos. Az Európai Bizottság körforgásos gazdaságra vonatkozó csomagjának végrehajtása és az ezzel kapcsolatos munkák folytatása, valamint az idevonatkozó tagállami projektek során alaposabban fel kellene mérni ezeket a hatásokat, és fokozni kellene a párbeszédet a hulladékgazdálkodási, a környezetvédelmi és az egészségvédelmi hatóságok között (például a hulladék hasznosítása a mélyépítésben, a víz újrafelhasználása stb.);

49. azt ajánlja, hogy a jóllét és az egészség előmozdítását építsék be a helyi és regionális stratégiákba, hogy a különféle területek döntéshozói figyelembe vegyék azt. Ennek megvalósulása nyomon követhető például a jóllétről szóló elektronikus jelentés révén, melyben tagállami szinten meghatározott mutatókat alkalmaznak.

Kelt Brüsszelben, 2017. május 11-én.

*a Régiók Európai Bizottsága
elnöke*

Markku MARKKULA
